

สิบกลวิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน ใน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

นำเสนอเมื่อ : 15 ส.ค. 2552

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์

จากพระราชพิธีเรื่อง "แม่" ในสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ตอนที่ทรงเล่าถึงชีวิตการซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงใช้พระบารมีของพระพรหม และพระราชธิดานั้น ได้สะท้อนถึงวิถีชีวิตที่รักการอ่านในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันเปี่ยมไปด้วยศาสตร์และศิลป์ โดยอาจสังเคราะห์ออกเป็น 10 วิถีการ เพื่อที่สหกรณ์รักอ่านนำไปปรับใช้ทางเสริมนิสัยรักการอ่านในครอบครัวของตนได้ ดังนี้

"...พุดคำลงรักอันมีแปรทานอาหาร ดอมหาหน้ากว้างพระรทกถ สมนัดแม่มักจะอยู่ด้วย ประการนท ท่านจะได้อูว่ารับประททานที่มีอดค่างาหหรือทหรือไม ประการที่ตอง อุมรายาทีดะและประกาทที่สตาม เป็นข้อที่ที่น้องทุกนครวมทั้งที่เลื้อรชอบที่สุด คือ ท่านจะเลือกหนังสือดี สนุกุ มาเล่าให้ฟัง หนังสือที่ทาอาเมานา มาทั้งที่เป็นโพทธรรมตวร หรือโพทานเรื่องขาดในพุทธศาสนา บางทีก็เป็นหนังสือประวัติศาสตร.ประวัติบุคคลสำคัญและความรยอวออื่นง บางครังเป็นเขาจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตอนหลัง มีทานชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษเจอเทดีพังภาษาตวร

นางๆ ที่ก็จะจะมีการตามปัญหาทวรความง่า ถัดออกมาถึงรางวัลเงินสด ๑ บาท เป็นที่ขบขันกันในครอบครัวว่า หนังสือธรรมตวร ที่น่าเบื่อกที่สุดในโลก พอสมเด็จแม่ม่า มินสนุกตื่นตื่น มีรส มีชาติชิ้นมาทให้

ท่านจะเน้นเบบซีดี หัดยอจับตัวทงที่นาเจอนามา (พูดนอมพออไปพูด) ทำให้งานไมตอตอง เรื่องมีความดีบง่างหนึ่ง (ที่เป็นแบบใจแล้ว) ว่าบางทีข้าพเจ้าก็เคยอ่านหนังสือพระเรียนยอดนะ ก็อาศัยเจ้าอาจาสมนัดแม่ม่า นำมาวิจารณ์เพิ่มเติมแล้วไซ้ขอข้อสอบหรือเขียนรายงานสอสรมาๆ เรื่องที่ทาสนัดแม่ม่า มีเรื่องที่น่าสนใจคือเรื่องดี แต่ก่อนทีดีเสียงไมยอมเลาเรื่องดี พอไปโรงเรียนทีหลัง ก็บทอกล สมนัดแม่ม่าทว่า ทานท้อหรือบยาวยังไมมีจางกัไมเชื่อ ทานจึงส่าบโดยการเลาเรื่องดีที่นาแล้วทว่าให้ซีดี

เมื่อตอนเลีกร ตั้งแต่เริ่มเรียนประถม ท่านสอนภาษาไทยโดยการอ่านวรรณคดีเรื่องเป็นโรสานเรื่อง คือ พระอภัยมณี, อิเหนา และรามเกียรติ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอิเหนา ท่านไม่ท่องกลอนตอนที่เพราะๆ เช่น ว่าพลางทรงชดชกนทา โคนกจันไมซีมี ฯลฯ

คงจะเป็นเพราะว่าได้อ่านกลอนแม่เลีกร ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวรรณคดีไทย ชอบแต่งกลอนตอนเลีกร ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างจะอ่อนแและหนีเรียนอยู่เสมอ หลังจากทีพระบรมราชโองการของทูลกระหม่อมพอรเรื่อง "ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ" แล้ว สมนัดแม่ม่าก็ค่อยเริ่มสอนศัพท์อังกฤษทีหลัง โทษแทนหนังสือตามสำเนียงภาษาไทย จนเดี๋ยวมื่อจะสงภาษาฝรั่งมีงอม่มีมาได้..."

บางตอนจากพระราชพิธีเรื่อง "แม่" ในสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี

วิถีที่ ๑. ใช้เวลาสบายๆ ของครอบครัวเพื่อส่งเสริมการอ่าน
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"...ตอนเลีกรก็กินทวรประททานอาหาร ออทานทที่กว้างพระรทกถ สมนัดแม่มักจะอยู่ด้วย ประการนท ท่านจะได้อูว่ารับประททานที่มีอดค่างาหหรือทหรือไม ประการที่ตอง อุมรายาทีดะและประกาทที่สตาม เป็นข้อที่ที่น้องทุกนครวมทั้งที่เลื้อรชอบที่สุด คือ..."

การทอกลงไปปรับใช้

การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านเริ่มตั้งแต่ก่อนแม่ พ่อแม่อาจลูกก่อน พ่อแม่อาจจัดเวลาการอ่านหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับหนังสือตั้งแต่แรก แทนที่จะถูกฝึกฉบับเปลี่ยนเป็นชุดคุยเกี่ยวกับหนังสือในระหว่างมื้ออาหาร หากไปอ่านหนังสือหรือฟังชุดทุกสัปดาห์ การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านคงไม่ตรงตรงตรง ตรงเป็นเรื่องสบายๆ ที่ทุกคนในครอบครัวมีความสุขร่วมกันได้

วิถีที่ ๒. เลือกหนังสือที่เด็กสนุก
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... ทานจะเลือกหนังสือดี สนุกุ มาเล่าให้ฟัง..."

การทอกลงไปปรับใช้

หนังสือดีมีอยู่มากกักกันทุก เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เด็กถูกกับหนังสือและการอ่าน เมื่อได้รู้ว่าลูกชอบเรื่องแบบไหน การส่งเสริมให้เกิดการชวนหาอ่านเองของลูก ก็จะง่ายขึ้น

วิถีที่ ๓. ใช้เด็กได้เรื่องราวหลากหลาย จากบทสนทนา
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"...หนังสือที่ทาอาเมานาเลาบทกวีที่เป็นหนังสือิทานธรรมตวร หรือนิทานเรื่องขาดในพุทธศาสนา บางทีก็เป็นหนังสือประวัติศาสตร. ประวัติบุคคลสำคัญหรือความรยอวอตัวอื่นง บางครังเป็นเขาจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตอนหลัง มีทานชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษเจอเทดีพังภาษาตวร..."

การทอกลงไปปรับใช้

การที่จะมีบทสนทนาเรื่องราวและสนทนาในสนทนาหรือสนทนาในหนังสือสำหรับเด็ก แต่การแนะนำที่แม่เสนอโดยคุณแม่จะชอบอ่านที่เพิ่มการเรียนของลูกให้กว้างไกลและสร้างแนวความคิดที่หลากหลาย ทำให้ลูกมีความรอบรู้ที่กว้างขวาง มีจิตใจที่เปิดรับความแตกต่าง มีเหตุผลที่เข้าใจประจักษ์ธรรมต่างๆ ได้มากขึ้น

วิถีที่ ๔. มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... นางๆ ที่ก็จะจะมีการตามปัญหาทวรความง่า ถัดออกมาถึงรางวัลเงินสด ๑ บาท..."

การทอกลงไปปรับใช้

การที่จะมีกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดที่สำคัญที่สุดอยู่ที่การตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิด การถามที่ถูกต้อง เราควรตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิดได้ เด็กๆ ไม่อ่านเพื่อที่จะเชื่อ แต่อ่านเพื่อที่จะคิด ทั้งทักษะการคิดระดับต้นๆ เข้าใจ-ประยุกต์ใช้ และทักษะการคิดระดับสูงวิเคราะห์-สังเคราะห์-ประเมิน-ตั้งคำถามจึงได้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นการคิดและสร้างแรงจูงใจได้มีคุณค่าหรือเป็นเรื่องที่สำคัญ

วิถีที่ ๕. ใช้ทักษะจากการเล่า
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... เป็นที่ขบขันกันในครอบครัวว่า หนังสือธรรมตวร ที่น่าเบื่อกที่สุดในโลก พอสมเด็จแม่ม่า มินสนุกตื่นตื่น มีรส มีชาติชิ้นมาทให้..."

การทอกลงไปปรับใช้

การเล่าแบบสนุกสนานเป็นเรื่องสำคัญในการเล่าเรื่องสำหรับเด็ก ๑.แบบเขียนบรรยายหรือการเล่าโดยทั่วไป ๒.ออกเสียงบทสนทนาของตัวละคร ๓.เล่าอย่างมีชีวิตชีวาโดยเห็นภาพของสิ่งที่เล่าและภาวะอารมณ์ของตัวละคร ๔.ออกเสียงชัดเจน ถูกอักขรวิธี แต่ในขณะที่เด็กกำลังมีกลิ่นและเสียง บางทีแม่และที่สำคัญที่สุด มีความสุขในขณะที่เล่าไปพร้อมกับเด็ก

วิถีที่ ๖. ใช้กิจกรรมศิลปะเชื่อมโยงกับการอ่าน
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... ทานจะเน้นเบบซีดี..."

การทอกลงไปปรับใช้

ศิลปะเชื่อมโยงกับหนังสือและการอ่าน นอกจากช่วยพัฒนาสุนทรียภาพในเด็กแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในคติเนื้อหาของเรื่องราว เป็นเสมือนการวิจัยต่อๆ ที่เด็กๆ กระทำได้อย่างสนุกสนานอีกด้วย กิจกรรมศิลปะที่หลากหลาย อาทิ วาดรูปประกอบสี (ดูแบบตัวอย่าง - สีฟ้า - สีน้ำ - สีน้ำเงิน - สีใสเตอร์ - สีส้ม - สีแดง) ทำประดิษฐ์การ์ดทำหนังสือและของขวัญ

วิถีที่ ๗. สอนให้รู้จักถักตุ๊กตาและจับใจความสำคัญ
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... หนังสือที่คุณอ่านที่นาเจอนามา (พูดนอมพออไปพูด) ทำให้งานไมตอตอง เรื่องที่มีความดีบง่างหนึ่ง (ซึ่งเป็นแบบใจแล้ว) ว่าบางทีข้าพเจ้าก็เคยอ่านหนังสือพระเรียนยอดนะ ก็อาศัยเจ้าอาจาสมนัดแม่ม่า นำมาวิจารณ์เพิ่มเติมแล้วไซ้ขอข้อสอบหรือเขียนรายงานสอสรมาๆ..."

การทอกลงไปปรับใช้

เมื่อเวลาของลูกสามารถจับใจความสำคัญและสรุปความเข้าใจไปใช้ประโยชน์ได้ แม่เริ่มพูดแนะนำช่วยพูด ช่วยสรุปอย่างสม่ำเสมอที่จะช่วยสร้างความคุ้นเคยในรูปมยปฏิบัติกาบ่เด็ก เป็นไปมม ต่อมาอาจฝึกให้เด็กใช้แผนภูมิ แผนภาพต่างๆ เช่น แผนภาพโยงแผนภูมิ แผนภาพวงกลม เพื่อที่จับใจความสำคัญและตีความความเข้าใจในสาคของเลา หลายครั้งความเรื่องดีเป็นเรื่องมา แต่ที่จริงแล้วไมมากหลายเด็กได้มีกรณีพิเศษเหล่านี้ด้วยเป็นประจำ

วิถีที่ ๘. ค่อยลดงานประชุมครูและเพิ่มผู้เรียน
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... เรื่องมีที่น่าสนใจคือเรื่องดี แต่ก่อนทีดีเสียงไมยอมเลาเรื่องดี พอไปโรงเรียนทีหลัง ก็บทอกล สมนัดแม่ม่าทว่า ทานท้อหรือบยาวยังไมมีจางกัไมเชื่อ ทานจึงส่าบโดยการเลาเรื่องดีที่นาแล้วทว่าให้ซีดี..."

การทอกลงไปปรับใช้

ลดแผนการสอนไว้เองก่อนรับรู้และตอบสนองใจของลูก และเป็นฝ่ายชวนให้ประโยชน์จากความสนใจที่เกิดขึ้นแล้วนั้นๆ เพื่อที่จะครบวงจรเรียนรู้เสริมหรือแนะนำไปโลกหนังสือที่รักการอ่านอย่างต่อเนือง

วิถีที่ ๙. นำเด็กได้เรื่องราวที่ดี
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... เมื่อตอนเลีกร ตั้งแต่เริ่มเรียนประถม ท่านสอนภาษาไทยโดยการอ่านวรรณคดีเรื่องเป็นโรสานเรื่อง คือ พระอภัยมณี, อิเหนา และรามเกียรติ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอิเหนา ท่านไม่ท่องกลอนตอนที่เพราะๆ เช่น ว่าพลางทรงชดชกนทา โคนกจันไมซีมี ฯลฯ คงจะเป็นเพราะว่าได้อ่านกลอนแม่เลีกร ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวรรณคดีไทย ชอบแต่งกลอน..."

วิถีที่ ๑๐. พยายามที่จะให้ภาษาพาหุโลกกว้าง
ข้อความในพระราชพิธีเรื่อง "แม่"

"... ตอนเลีกร ทานจะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษก่อนทีหลังเรียนอยู่เสมอ หลังจากทีพระบรมราชโองการของทูลกระหม่อมพอรเรื่อง "ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ" แล้วสมเด็จแม่ม่าก็ค่อยเริ่มสอนศัพท์อังกฤษทีหลัง โทษแทนหนังสือตามสำเนียงภาษาไทย จนเดี๋ยวมื่อจะสงภาษาฝรั่งมีงอม่มีมาได้..."

การทอกลงไปปรับใช้

การวางเป้าหมายที่ชัดเจนและรู้จักโลก จึงมีความจำเป็นอย่างเต็มที่ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านในเด็กซึ่งกำลังเติบโตขึ้นทั้งหมดลงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกทุกวันนี้ คำว่าไทยที่แปลจากภาษาต่างประเทศนั้นแล้วคำว่าความจริงของเอกสารหนึ่งๆ อยู่หลายปี บางเล่มเป็นสิบปี การที่เด็กเพียงคนเดียวต้องอ่านได้ทั้งภาษาไทย สำนวนเก่าความและบทกวีได้มีกลายมาประสมกับความรู้อยู่ เพื่อสร้างสรรประเทศของเราให้เจริญยิ่งขึ้นไป

<http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=952000092639>